

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 20 lutego 2017 r. znak (...) - (...) Oddział w S. przyznał ubezpieczonemu M. S. prawo do zasiłku chorobowego za okres od dnia 3 stycznia 2017 r. do dnia 10 marca 2017 r. oraz ustalił, że podstawę wymiaru zasiłku przysługującego za ten okres stanowi kwota 0,00 zł.

W uzasadnieniu decyzji organ rentowy wskazał, że niezdolność do pracy ubezpieczonego powstała przed upływem pełnego miesiąca kalendarzowego ubezpieczenia chorobowego, którego tytułem stała się umowa zlecenia zawarta na okres od 1 stycznia 2017 r. do 31 stycznia 2017 r. z M. W.. Organ zauważył, że wynagrodzenie wynikające z umowy miało zostać ubezpieczonemu wypłacone na podstawie rozliczenia po zakończeniu zlecenia do dnia 10 lutego 2017 r. Ubezpieczony przedłożył zwolnienie lekarskie na okres niezdolności do pracy od 3 stycznia 2017 r. do 10 marca 2017 r. Organ rentowy podniósł, że ubezpieczony nie przepracował w ramach przedmiotowej umowy ani jednego dnia, a co za tym idzie nie osiągnął żadnego przychodu, który mógłby stanowić podstawę naliczenia zasiłku chorobowego.

M. S. wniósł odwołanie od wyżej wymienionej decyzji, domagając się jej zmiany poprzez ustalenie, iż podstawę wymiaru zasiłku chorobowego za okres od 3 stycznia 2017 r. do 10 marca 2017 r. stanowi przeciętny miesięczny przychód ubezpieczonego za okres 12 miesięcy kalendarzowych poprzedzających miesiąc, w którym powstała niezdolność do pracy. W uzasadnieniu odwołujący się przyznał, że nie przepracował ani jednego dnia w związku z umową zlecenia zawartą z M. W.. Niemniej jednak został zgłoszony do ubezpieczeń społecznych. W tej sytuacji w ocenie odwołującego się zasiłek chorobowy powinien mu zostać naliczony na podstawie wynagrodzenia z okresu zatrudnienia M. S. na podstawie umowy o pracę, która zakończyła się dniem 31 grudnia 2016 r.

Organ rentowy wniósł o oddalenie odwołania wywodząc jak w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji. Zauważył ponadto, że do podstawy wymiaru zasiłku chorobowego ubezpieczonego prowadzącego działalność gospodarczą nie wlicza się wynagrodzenia za pracę uzyskanego w okresie 12 miesięcy kalendarzowych poprzedzających miesiąc, w którym powstała niezdolność do pracy, wlicza się natomiast przychód uzyskany poprzednio w okresie dobrowolnego ubezpieczenia chorobowego z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej, jeżeli w ubezpieczeniu chorobowym nie wystąpiły przerwy przekraczające 30 dni.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

M. S. w okresie od 1 lipca 2011 r. do dnia 31 grudnia 2016 r. był zatrudniony u M. W. prowadzącego Firmę Usługową (...). Ostatnio jako operator maszyn, w tym urządzeń sortująco-kruszących, koparki i ładowarki. Wynagrodzenie M. S. w poszczególnych miesiącach roku 2016 wyniosło w poszczególnych miesiącach od 3.372 zł do 5.212 zł. Umowa rozwiązała się za wypowiedzeniem dokonany przez pracodawcę.

Niesporne, a nadto:

- świadectwo pracy – k. 10;
- lista płac – k. 26 i 59;
- zaświadczenie płatnika składek – k. 16-21 oraz w aktach zasiłkowych ZUS;
- przesłuchanie ubezpieczonego M. S. – k. 42.

W dniu 30 grudnia 2016 r. M. S. zawarł z M. W. umowę zlecenia nr (...), na podstawie której M. S. miała wykonywać w okresie od 1 do 31 stycznia 2017 r. czynności porządkowe na terenie Kopalni w M.. Z tego tytułu został przez zleceniodawcę zgłoszony do ubezpieczeń społecznych, w tym ubezpieczenia chorobowego. Za wykonanie umowy M. S. miała otrzymać wynagrodzenie płatne do 10 lutego 2017 r. wyliczane na podstawie stawki 13 zł netto za godzinę wykonywania czynności wynikających z umowy w dniach od poniedziałku do piątku oraz 19 zł netto za godzinę pracy w soboty i w niedziele.

M. S. nie przystąpił do wykonania umowy zlecenia. Z dniem 3 stycznia 2017 r. stał się niezdolny do pracy. Uzyskał zaświadczenie lekarskie od lekarza specjalisty z zakresu chirurgii. Pozostawał nieprzerwanie niezdolny do pracy do 10 marca 2017 r.

W dniu 13 stycznia 2017 r. M. W. złożył do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych wnioski o wypłacenie M. S. zasiłku chorobowego z tytułu zawartej umowy zlecenia. W dniu 3 lutego 2017 r. poinformował o kontynuacji zwolnienia lekarskiego przez M. S. do dnia 10 marca 2017 r.

Niesporne, nadto:

- umowa zlecenia – k. 11-12;
- zgłoszenie do ubezpieczeń społecznych – k. 13-14
- zaświadczenia lekarskie – k. 15 i 25 oraz w aktach zasiłkowych ZUS;
- zaświadczenie płatnika składek – k. 16-21 i 23 oraz w aktach zasiłkowych ZUS;
- pismo do ZUS z 3.02.2017 r. – k. 24 oraz w aktach zasiłkowych ZUS;
- zeznania świadka M. W. – k. 50-51;
- przesłuchanie ubezpieczonego M. S. – k. 42.

W związku z niezdolnością do pracy M. S. M. W. zatrudnił dwóch pracowników celem wykonania czynności porządkowych na terenie Kopalni w M.. Jeden z pracowników zajmował się jedynie pracami porządkowymi a drugi obsługiwał ładowarkę. Obaj pracownicy wykonali w styczniu 2017 r. czynności, które sam miałby wykonać M. S.. Pracownicy zatrudnieni przez M. W. zamiast M. S. w styczniu 2017 r. przepracowali łącznie 181 godzin, za co zostało im wypłacone wynagrodzenie wynoszące w sumie 2960,59 zł.

Dowód:

- zeznania świadka M. W. – k. 50-51;
- pismo M. W. – k. 55-56;
- listy płac i ewidencja czasu pracy - k. 57-58v.

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie M. S. zasługiwało na uwzględnienie, choć z innych względów niż przedstawione przez odwołującego się.

Stan faktyczny w niniejszej sprawie pozostawał niemal w całości niesporny. Żadna ze stron nie kwestionowała okoliczności przytaczanych przez osoby zeznające w postępowaniu. Podobnie żadna ze stron nie kwestionowała prawdziwości i rzetelności dokumentów zgromadzonych w aktach sprawy, przez co ich treść mogła się stać miarodajna dla rozstrzygnięcia sprawy.

Spór stron procesu sprowadzał się do przyjęcia prawidłowej wysokości podstawy zasiłku chorobowego należnego ubezpieczonemu M. S. w okresie od 3 stycznia 2017 r. do dnia 10 marca 2017 r. O ile bowiem organ rentowy uznawał w zaskarżonej decyzji, że prawo do zasiłku chorobowego za wskazany okres M. S. jako ubezpieczonemu przysługuje, o tyle jednak ZUS stał na stanowisku, że wobec nie przystąpienia przez ubezpieczonego do wykonywania czynności wynikających z zawartej umowy zlecenia w styczniu 2017 r. i nie uzyskania wynagrodzenia za wykonanie umowy, podstawa wymiaru zasiłku powinna wynieść o zł. Z kolei ubezpieczony argumentował, że podstawa świadczenia

powinna zostać przez organ rentowy wyliczona na podstawie wynagrodzenia ubezpieczonego osiąganego z umowy o pracę w ciągu roku 2016.

Zgodnie z art. 6 ust. 1 i art. 4 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa, (tekst jednolity – Dz. U. 2014, poz. 159 z późn. zm), zwanej w dalszej części rozważań „ustawą zasiłkową”, zasiłek chorobowy przysługuje ubezpieczonemu, który stał się niezdolny do pracy z powodu choroby w czasie trwania ubezpieczenia chorobowego, przy czym ubezpieczony dobrowolnie nabywa prawo do zasiłku chorobowego po upływie 90 dni nieprzerwanego ubezpieczenia chorobowego. W myśl natomiast art. 7 ust. 1 pkt 1 tejże ustawy zasiłek chorobowy przysługuje również osobie, która stała się niezdolna do pracy po ustaniu tytułu ubezpieczenia chorobowego, jeżeli niezdolność do pracy trwała bez przerwy co najmniej 30 dni i powstała nie później niż w ciągu 14 dni od ustania tytułu ubezpieczenia chorobowego.

Nie ulegało wątpliwości, że M. S. jako osoba zgłoszona do ubezpieczeń społecznych, w tym ubezpieczenia chorobowego przez zleceniodawcę M. W. był osobą ubezpieczoną w momencie powstania niezdolności do pracy i że niezdolność ta trwała powyżej 30 dni, przez co ubezpieczony miał prawo do zasiłku chorobowego za okres od 3 stycznia 2017 r. do dnia 10 marca 2017 r.

Podstawę wymiaru zasiłku chorobowego, podobnie jak prawo do świadczenia, ustala się w oparciu o przepisy ustawy zasiłkowej. Ustawa ta przewiduje w osobnych rozdziałach sposoby ustalania podstawy wymiaru świadczeń w niej określonych dla dwóch grup ubezpieczonych: pracowników i osób nie będących pracownikami. Zasady ustalania podstawy wymiaru zasiłków dla osób nie mających statusu pracownika uregulowane są w art. 48-52a ustawy zasiłkowej.

Co do zasady w myśl art. 48 ust. 1 ustawy zasiłkowej podstawę wymiaru zasiłku chorobowego przysługującego ubezpieczonemu niebędącemu pracownikiem stanowi przeciętny miesięczny przychód za okres 12 miesięcy kalendarzowych poprzedzających miesiąc, w którym powstała niezdolność do pracy. Jeżeli jednak niezdolność do pracy powstała przed upływem pełnego miesiąca kalendarzowego ubezpieczenia chorobowego ubezpieczonego niebędącego pracownikiem należy stosować regulację art. 49 ustawy zasiłkowej, który wymienia 4 kategorie osób ubezpieczonych – różnicując sposób naliczenia podstawy wymiaru zasiłku chorobowego w zależności od cechy ubezpieczonego. M. S., jako ubezpieczony nie był osobą, dla której określono najniższą podstawę wymiaru składek, nie był też członkiem spółdzielni czy osobą wykonującą pracę nakładczą, lecz osobą wykonującą pracę na podstawie umowy zlecenia. Stąd też zachodzi w stosunku do niego sytuacja opisana w punkcie 2 ust. 1 art. 49, w której w przypadku nieokreślenia kwoty przychodu przypadającej za miesiąc, w którym powstało prawo do zasiłku, podstawę wymiaru zasiłku stanowi kwota przeciętnego miesięcznego przychodu innych ubezpieczonych, z którymi płatnik składek zawarł takie same lub podobne umowy zlecenia, po odliczeniach, o których mowa w art. 3 pkt 4 ustawy zasiłkowej.

W konsekwencji należało ustalić, jakie wynagrodzenia miesięczne otrzymali inni pracownicy M. W. w miesiącu styczniu 2017 r. mający do wykonania czynności tożsame lub podobne do tych, jakie miałby wykonać odwołujący się. Z dokumentów dostarczonych przez zleceniodawcę M. S. wynika jednoznacznie, że w miejsce ubezpieczonego zatrudnił on dwóch pracowników w celu wspólnego wykonania przez nich prac, które miałby w styczniu 2017 r. wykonać sam ubezpieczony. Z zestawienia godzin pracy tych pracowników wynika, że wykonali oni prace porządkowe na terenie Kopalni w M. w łącznym wymiarze 181 godzin, za co zostało im wypłacone wynagrodzenie wynoszące w sumie 2960,59 zł, z czego pracownik wykonujący jedynie prace porządkowe otrzymał 1.235 zł a drugi – wykonujący pracę operatora maszyn – 1.725,59 zł. Z zeznań i oświadczenia M. W. wynika, że gdyby M. S. przystąpił do wykonania zlecenia w styczniu 2017 r., wykonałby samodzielnie zakres prac przewidziany dla obu wspomnianych pracowników i jego wynagrodzenie wyniosłoby co najmniej sumę wypłaconą osobom pracującym w jego zastępstwie. Sąd uznał oświadczenie M. W. za wiarygodne, albowiem z umowy zlecenia zawartej pomiędzy nim a M. S. wynika, że miałby on wykonywać prace porządkowe na terenie Kopalni w M., za co uzyskałby podobne w stosunku do zastępujących do zleceniobiorców stawki godzinowe i wykonywałby zarówno prace porządkowej proste jak i z użyciem maszyn, do obsługi których miał stosowne uprawnienia. Jest więc wysoce prawdopodobne, że przepracowałby w styczniu

2017 r. 181 godzin i otrzymałby wynagrodzenie na poziomie 2.960,59 zł brutto. Podobne bądź wyższe wynagrodzenia otrzymywał zresztą uprzednio w ramach zatrudnienia u M. W. w roku 2016 wykonując tożsame obowiązki.

W rezultacie Sąd przyjął, że w styczniu 2017 r. z tytułu wykonywanej umowy zlecenia uzyskałby przychód wynoszący 2.554,69 zł po odliczeniach określonych w art. 3 pkt 4 ustawy zasiłkowej a który powinien stanowić podstawę spornego zasiłku chorobowego.

W konsekwencji, na podstawie 477¹⁴ § 2 k.p.c., Sąd w punkcie pierwszym wyroku zmienił zaskarżoną decyzję ZUS wskazując, że podstawą wymiaru zasiłku chorobowego M. S. za okres od 3 stycznia 2017 r. do 10 marca 2017 r. jest kwota 2.554,69 zł.

Wbrew twierdzeniom ubezpieczonego nie było podstaw do naliczenia podstawy wymiaru należnego mu zasiłku chorobowego na podstawie wynagrodzenia otrzymywanego w ramach umowy o pracę poprzedzającej zawarcie umowy zlecenia, albowiem istotą zasiłku chorobowego jest zrekompensowanie ubezpieczonemu przychodów z wynagrodzenia przewidzianego za okres niezdolności do pracy. Tym samym nie sposób stwierdzić, że w okresie wykonywania zlecenia w styczniu 2017 r. M. S. otrzymałby wynagrodzenie zbliżone do uzyskiwanego w roku 2016 w ramach umowy o pracę. Bardziej prawdopodobne jest to, że otrzymałby wynagrodzenie zbliżone do osiągniętego przez osoby zastępujące go w wykonywanych czynnościach. Z tych względów wobec przystąpienia przez M. S. do dobrowolnego ubezpieczenia chorobowego z nowego tytułu (umowy zlecenia) począwszy od dnia 1 stycznia 2017 r., pomimo faktycznego braku przerwy w ubezpieczeniu w stosunku do poprzedniego tytułu, nie sposób uznać, że podstawę wymiaru zasiłku chorobowego przysługującego ubezpieczonemu stanowi przeciętny miesięczny przychód za okres 12 miesięcy kalendarzowych poprzedzających miesiąc, w którym powstała niezdolność do pracy. Nie było zatem możliwości zastosowania wobec ubezpieczonego przepisu art. 48 ustawy zasiłkowej. Gdyby zaś przyjmować, że ubezpieczenie wynikające z umowy zlecenia w styczniu 2017 r. stanowi kontynuację uprzedniego ubezpieczenia wynikającego z umowy o pracę trwającej do 31 grudnia 2016 r. należałoby rozważyć zastosowanie przepisu art. 49 ust. 2 ustawy zasiłkowej, który odsyła do zastosowania zasad przewidzianych w art. 37 ust. 1 ustawy zasiłkowej w stosunku do ubezpieczonych pracowników a tożsamych do zastosowanych przez Sąd w niniejszej sprawie wobec ubezpieczonego jako zleceniobiorcy.

Mając na uwadze powyższe Sąd, na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c., w punkcie drugim wyroku oddalił odwołanie w pozostałej części, tj. w zakresie , w jakim ubezpieczony domagał się uwzględnienia w podstawie wymiaru spornego zasiłku chorobowego wynagrodzeń z roku 2016.

Sąd uznał, że doprowadzając do zmiany zaskarżonej decyzji na swoją korzyść ubezpieczony wygrał proces niemal w całości. Stąd też nie uwzględnił wniosku organu rentowego o zasądzenie na jego rzecz odo odwołującego się zwrotu kosztów procesu w żadnym zakresie.

ZARZĄDZENIE

1. (...)

2. (...)

3. (...)

(...)